Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ

Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

(Ἀπὸ τὴ Συλλογὴ ἐρωτικῶν Ἐπιστολῶν τῶν Μεγάλων Προσώπων τῆς «Ἱστορίας» τοῦ Γάλλου Ἀκαδημαϊκοῦ Πιέρ ντὲ Νολάκ, ἡ ὁποία ἐξεδόθη τελευταῖα στὸ Παρίσι).

Ὁ μεγάλος Ἄγγλος ποιητὴς *Ροβέρτος Μπράουνινγκ* πρὸς τὴ μεγάλη ἐπίσης ποιήτρια *Ἐλισσάβετ Μπάρετ*, τὴν κατόπιν Κυρίαν Μπράουνινγκ:

«Ἀγαπημένη, χίλιες φορὲς ἀγαπημένη!... Γοητευτικὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς καὶ τῆς τέχνης... Αἰθέριο πλάσμα κ' εὐλογημένη γυναίκα... Γυναῖκα ξεχωριστὴ μέσα στὶς ἄλλες γυναῖκες...

Δὲν ξέρω πῶς νὰ σ' ἀποκαλέσω καὶ πῶς νὰ σὲ φωνάξω... Γιὰ νὰ σοῦ μιλήσω, τὰ λόγια μου δὲν εἶν' ἀρκετὰ νὰ προσδιορίσουν τὰ αἰσθήματά μου... Θὰ ἤθελα ἡ φωνή μου νὰ γινόταν μιὰ μουσική, μιὰ μουσικὴ οὐράνια καὶ θεία καὶ νὰ σοῦ λέη στ' αὐτὶ τὸν ἔρωτά μου σὲ μιὰ γλῶσσα ποὺ μόνο ἐμεῖς νὰ τὴ ξέρουμε...

Ἀγαπημένη... Μικρή μου ἀγαπημένη... Ἐσὺ ποὺ ἡ παρουσία μὲ μεθάει κ' ἡ ἀπουσία σου μὲ σκοτώνει, εἰδόκησε νὰ μοῦ χαρίσης τέλος τὴν εὐτυχία ποὺ μοῦ ἀρνεῖσαι... Ὁλόκληρη ἡ ζωή μου ἐξαρτᾶται ἀπὸ σένα... Τί λέω ἡ ζωή μου; Καλύτερα θὰ ἦταν νὰ πῶ: ὁ θάνατός μου.

Ναί, ἡ ζωή μου κι' ὁ θάνατός μου, βρίσκονται στὰ χέρια σου... Μ'ἕνα βλέμμα σου μπορεῖς νὰ μὲ κάνης νὰ ζήσω καὶ μὲ μιὰ σου ἄρνησι νὰ μὲ σκοτώσης. Μιὰ στιγμὴ εὐτυχίας κοντά σου, τὴν προτιμῶ ἀπὸ μιὰ ζωὴ ὁλόκληρη χωρὶς ἐσένα... Χωρὶς ἐσένα, ἡ μέρες, ἡ ὧρες, ἡ στιγμὲς μοῦ φαίνονται σὰν αἰῶνες ἀτελείωτοι ἀνίας καὶ δυστυχίας. Ἡ ζωὴ χωρὶς ἐσένα γίνεται φριχτὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ἀηδεῖς... Ἐσὺ μονάχα ὠμορφαίνεις τὸν κόσμο... Ἐσὺ μονάχα μὲ κάνεις νὰ καταλαβαίνω τὸ μεγάλο μυστικὸ καὶ τὴν σημασία τῆς ζωῆς... Χωρὶς τὸν ἔρωτα, ἡ ζωὴ θὰ ἦταν ἀνοησία... Μὰ ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος κ' ἔπλασε τὸν κόσμο γιὰ τὴν ἀγάπη...

Ξέρω πῶς τὸ πιστεύεις καὶ σὺ αὐτό, γιατὶ τὸ ἀφίνεις νὰ φαίνεται μέσ' στὰ ὑπέροχα ποιήματά σου. Ἀφοῦ ὅμως τὸ πιστεύεις, γιατὶ δὲν ἔρχεσαι σὲ μένα ποὺ σοῦ προσφέρω μέσ' στὶς χοῦφτες μου, σὰν προσφορὰ σὲ θεά, τὴ ζωή, τὸν ἔρωτα, τὸν ἑαυτό μου, τὴν ψυχή μου;»

* * *

Ὁ *πρίγκηψ ντ' Ἐγκιέν*, λίγες ὧρες πρὶν τουφεκιστῆ ἀπὸ τὸ ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα, πρὸς τὴ μνηστή του:

«Γλυκειά μου ἀγαπημένη,

Ἡ ἀνάμνησίς σου μοῦ γεμίζει τὶς τελευταῖες μου στιγμὲς κ' ἔνιωθ μοῦ δίνει θάρρος γιὰ ν' ἀντικρύσω ἔπειτ' ἀπὸ λίγες ὧρες τὰ τουφέκια τῶν δολοφόνων μου, μὲ κάνει συγχρόνως νὰ νοιώθω μιὰ ἀπέραντη λύπη γιατὶ ἀφίνω αὐτὸ τὸν κόσμο... Ὤ! πόσο θλιβερὸ εἶνε νὰ πεθαίνη κανεὶς ὅταν ἀγαπάει καὶ ἀγαπιέται... Ποτὲ ὁ θάνατος δὲν εἶνε τόσο ἀδικαιολόγητος ὅσο στὴν περίπτωσι αὐτή...

Ὅλοι οἱ προγονοί μου ὑπῆρξαν βασιλεῖς καὶ ἥρωες καὶ τὸ αἷμα τους ποὺ κυλάει μέσ' στὶς φλέβες μου, μοῦ ἐπιβάλει νὰ φερθῶ ὥς τὴν τελευταία στιγμὴ ἄξιος ἀπόγονός τους. Μὰ ὅταν σὲ θυμᾶμαι, ὅταν ἀναλογίζομαι πὼς δὲν θὰ σὲ ξαναΐδῶ ποτέ, τὰ δάκρυα πλημμυρίζουν τὰ μάτια μου καὶ νοιώθω τὸ κορμί μου νὰ κλονίζεται...

Θεέ μου!... Θὰ μπορέσω τάχα νὰ σταθῶ σὰν ἄντρας μπρὸς στοὺς δημίους μου;... Μὰ ναί, ναί... θὰ τὸ κατορθώσω αὐτὸ γιατὶ τὴ στιγμὴ αὐτή, θ' ἀναλογιστῶ πὼς ἐσὺ δὲν θὰ ἤθελες ποτὲ νὰ δῆς τὸν ἀγαπημένο σου νὰ δειλιάζη... Αὐτὸ θὰ μοῦ δώση τὴν ψυχικὴ δύναμι ποὺ μοῦ χρειάζεται... Τὰ μάτια μου θ' ἀντικρύζουν τὰ τουφέκια τοῦ ἀποσπάσματος, μὰ δὲν θὰ τὰ βλέπουν. Θὰ βλέπουν μπροστά τους ἐσένα νὰ μοῦ χαμογελᾶς πονεμένα καὶ νὰ μοῦ στέλνης μὲ τὸ χέρι σου τὸ στερνὸ ἀποχαιρετισμό...

Καὶ τότε, χωρὶς νὰ νοιώσω καθόλου τὶς σφαῖρες ποὺ θὰ τριτήσουν τὸ κορμί μου, θὰ πέσω κάτω, ψιθυρίζοντας τὸ γλυκό, τὸ χίλιες φορὲς γλυκὸ ὄνομά σου...

Πιστεύεις στὸ Θεό, ὅπως πιστεύω κ' ἐγώ... Ποιὸς ξέρει λοιπόν, ἂν μιὰ μέρα πάλι δὲν θὰ ξαναβρεθοῦμε σ' ἕνα τόπο ὀνειρεμένο, ποὺ ἡ θρησκεία μας τὸν λέει Παράδεισο καὶ τοῦ ὁποίου ὁ μόνος νόμος εἶνε ἡ ἀγάπη;

Αὐτὴ ἡ ἐλπίδα μοῦ γλυκαίνει τὶς τελευταῖες μου στιγμὲς καὶ μὲ παρηγορεῖ γιατὶ θὰ πεθάνω... Ἂν δὲν σ' ἀγαποῦσα, δὲν θὰ μ' ἔνοιαζε καὶ τόσο γιὰ τὸ θάνατό μου... Θὰ ἤθελα, βέβαια, νὰ ζήσω καὶ νὰ πολεμήσω γιὰ νὰ πάρω πάλι τὸ θρόνο τῶν προγόνων μου, στὸν ὁποῖο κάθεται τώρα ἕνας φιλόδοξος τυχοδιώκτης ποὺ διψάει γιὰ αἷμα (*), μὰ καὶ αὐτὸ κι' ἂν δὲν συνέβαινε, τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ ἦταν σπουδαῖο...

Τώρα ὅμως;... Τώρα;... Ὤ, γιατὶ νὰ πεθάνω;... Γιατί; Ἀγαπημένη μου, ἀντίο... Χαῖρε γιὰ πάντα... Τὸ χέρι μου δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ προχωρήση... Τὸ χαρτί μου τὸ μουσκεύουν τὰ δάκρυά μου...

Αὔριο δὲν θὰ εἶμαι πειὰ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο... Τὸ κορμί μου, τρυπημένο ἀπ' τὶς δολοφονικὲς σφαῖρες, θὰ βρίσκεται θαμμένο σὲ κάποιο λάκκο... Ἐλπίζω ὅμως ὅτι ἡ ψυχή μου θὰ ζῆ καὶ θὰ φτερουγίζη κοντά σου... Χαῖρε γιὰ πάντα, ἀγάπη μου...

Υ. Γ. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ σοῦ δώση αὐτὴ τὴν ἐπιστολή μου, θὰ σοῦ δώση μιὰ μποῦκλα ἀπὸ τὰ μαλλιά μου κ' ἕνα μενταγιὸν μὲ τὴν εἰκόνα μου... Αὐτὸ εἶνε τὸ τελευταῖο μου δῶρο...»

* * *

Ὁ *Ναύαρχος Νέλσων* πρὸς τὴν *λαίδη Χάμιλτον:*

«Ἔμμα, λατρεμένη μου Ἔμμα,

Γιατὶ ἀρνήθηκες χθὲς νὰρθῆς στὸ ραντεβοῦ γιὰ τὸ ὁποῖο τόσο σὲ ἱκέτευσα στὸ χορὸ τῶν μετεμφιεσμένων τῆς Αὐλῆς;... Ἂν ἤξερες πόσο δυστυχισμένο μ' ἔκανες μὲ τὴν ἄρνησί σου, δὲν θὰ μοῦ ἔλεγες ποτὲ αὐτὸ τὸ καταραμένο «ὄχι».

Ἐνῶ σὺ χόρευες μὲ τοὺς ὡραίους καὶ κομψοὺς εὐγενεῖς, ἐγὼ εἶχα ἀποτραβηχτεῖ σὲ μιὰ σκοτεινὴ γωνιὰ ἑνὸς ἤρεμου σαλονιοῦ κι' εἶχα βυθιστεῖ στὴ δυστυχία μου.

Μιὰ τρομερὴ ἀμφιβολία μὲ βασάνιζε... Νόμιζα πὼς εἶχες πάψει πειὰ νὰ μ' ἀγαπᾶς καὶ πὼς ἡ ἄρνησί σου νὰρθῆς στὸ ραντεβοῦ ποὺ σοῦ ζήτησα ἦταν ἡ πρώτη ἐκδήλωσις τῆς μεταβολῆς αὐτῆς τῶν αἰσθημάτων σου ἀπέναντί μου...

Ἐνῶ ὅλοι οἱ προσκαλεσμένοι διασκέδαζαν ἀμέριμνοι, ἐγὼ περνοῦσα ὧρες φριχτοῦ μαρτυρίου καὶ ἀγωνίας... Δὲν εἶχα πειὰ τὴ δύναμι νὰ περπατήσω... Ἤθελα νὰ σηκωθῶ καὶ νὰρθῶ ὥς τὴν αὐθουσα τοῦ χοροῦ, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ σὲ κυττάξω, μὰ ἡ δυνάμεις μου ἔλειπαν.

Κανεὶς στὸν κόσμο δὲν ἦταν χθὲς τόσο δυστυχισμένος ὅσο ἐγώ... Κι' αὐτὸ ἀπὸ ἕνα «ὄχι» σου...

Φαίνεται ὅμως πὼς θὰ μετανόησες καὶ σὺ γι' αὐτό... Ναί, ναί, εἶσαι καλή, Ἔμμα μου, κ' ἔχεις μετανοήσει. Ἀλλοιῶς δὲν θὰ μοῦ ἔστελνες πρὸ ὀλίγου στὴ ναυαρχίδα τὰ ὑπέροχα αὐτὰ γαρύφαλλα ποὺ τὰ ἔχω τώρα μπροστά μου, καθὼς σοῦ γράφω καὶ μὲ μεθοῦν μὲ τὸ ἄρωμά τους, σὰν νὰ εἶνε τὸ ἄρωμα τῆς ψυχῆς σου...

Κι' αὐτὸ μὲ κάνει νὰ ἐλπίζω ὅτι τὸ βράδυ δὲν θ' ἀρνηθῆς νὰρθῆς στὸ ἀλσύλλιο, κοντὰ στὴν ἀκρογιαλιά, ὅπου ἔχουμε συναντηθεῖ τόσες φορὲς ὥς τώρα, γιὰ νὰ κάνουμε ἕνα περίπατο μὲ τὴ βάρκα στὸν Κόλπο τῆς Νεαπόλεως.

Ἂν μοῦ πῆς ὄχι κι' αὐτὴ τὴ φορά, θὰ πεθάνω...»

* * *

Ἡ *Νινὸν ντὲ Λαγκλὸ* πρὸς τὸν *ἱππότη ντὲ Γκραμμόν:*

«Ἀγαπημένε μου, ἀγαπημένε μου, γιατὶ μ' ἀφίνεις ὁλομόναχη σ' αὐτὲς τὶς πληχτικὲς ὧρες τοῦ φθινοπώρου, ποὺ τόσο λαχταρῶ τὴ συντροφιά σου; Ἡ βροχὴ πέφτει ἀδιάκοπα ἀπ' τὸ προῒ, τὸ φῶς τῆς ἡμέρας μπαίνει μέσ' στὸ σπίτι θαμπὸ καὶ σκοτεινό, μ' ἄτειρη μελαγχολία ἀπλώνεται ὁλόγυρά μου κ' ἐγὼ εἶμαι μόνη, ὁλομόναχη στὴν κάμαρά μου...

Ὤ πόσο γλυκὲς θὰ γινόντουσαν ἡ πένθιμες αὐτὲς ὧρες ἂν σὲ εἶχα κοντά μου... Θὰ γέμιζε ἡ παρουσία σου τὴν κάμαρά μου μὲ φῶς καὶ θαλπωρή... Δὲν θὰ νοιώθαμε τὸν ἀγριοχειμῶνα ποὺ μᾶς ἔρχεται καὶ θὰ νομίζαμε πὼς αὔριο θὰ ξημέρωνε μιὰ καινούργια ἄνοιξι!... Ἐνῶ τώρα, τί μελαγχολία!... Τί θλῖψις!... Ἐνῶ τώρα... Τώρα ἔχω κλεισμένη μέσ' στὴν ψυχή μου ὅλη τὴν ἀτελπισία τῆς ἐποχῆς... Ἔλα, ἔλα, ἀγαπημένε μου... Λαχταρῶ τὴν ἀγκαλιά σου καὶ τὰ φιλήματά σου... Σὲ περιμένω... Ἔλα νὰ μοῦ ξαναδώσης μὲ τὴν ἀγάπη σου τὴν ἄνοιξι ποὺ μᾶς ἔφυγε...»

(*) Ἐννοεῖ τὸν Μεγάλο Ναπολέοντα.

...Γιατὶ ἀρνήθηκες νὰ ρθῆς στὸ ραντεβοῦ;...

δες, περιβολάρηδες, ψωμάδες, ἀμαξάδες, χασάτηδες, ξενοδόχοι, καφετζῆδες, ὥρμησαν πρὸς τὴν πλατεῖα τοῦ δικαστηρίου βρίζοντας, βλαστημῶντας, ἀφρίζοντας...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔβγαινε κι' ὁ Γκαντιγιό, λάμποντας ἀπ' τὴ χαρὰ καὶ τὴν ἱκανοποίησι.

—Στὸ ποτάμι, σ' ποτάμι!... ἄρχισαν νὰ φωνάζουν ὅλοι μαζὺ σὲ μιὰ ἔκρηξι μονωσιᾶς μανίας καὶ λύσσης. Γρήγορα στὸ νερό, κλέφτη, ληστή, κακοῦργε, δολοφόνε!...

Κι' ὕστερ' ἀπὸ λίγες στιγμὲς ὁ δυστυχισμένος Γκαντιγιό, χωρὶς νὰ καταλάβη πῶς, βρέθηκε μέσα στὸ νερὸ τοῦ ποταμιοῦ, ἀπ' ὅπου ἦταν γραφτὸ νὰ μὴ βγῆ ζωντανός...

ΠΑΛΗΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΒΕΖΥΡΗ

Μιὰ μέρα ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας Χοσρόης προσκάλεσε τοὺς ὑπουργούς του σὲ σύσκεψη. Ἐνῶ ὅμως συνομιλοῦσαν, ἔπεσε ἀπ' τὴν στέγη ἕνας σκορπιὸς καὶ δάγκασε τὸ πόδι τοῦ βεζύρη. Ἀλλ' αὐτὸς ἐξακολούθησε ἀτάραχος τὴ συνομιλία, σὰν νὰ μὴ τοῦ εἶχε συμβεῖ τίποτε. Καὶ ὅταν ἀργότερα ὁ κύριός του τοῦ ἔκαμε σχετικὴ παρατήρησι, ὁ γενναιόψυχος βεζύρης ἀποκρίθηκε:

—Μεγαλειότατε, ἂν δὲν μπορῆ ἕνας ὑπήκοός σου νὰ ὑπομείνη ἀτάραχος μπροστά σου τὸ τσίμπημα ἑνὸς σκορπιοῦ, πῶς θἄχη τὸ θάρρος ἀργότερα νὰ ὁρμήση κατὰ τῶν ἐχθρῶν σας, περιφρονῶντας τὸν κίνδυνο;